

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 36/2014-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 10. decembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť Š. R., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Krnáč, s. r. o., Horná 65A, Banská Bystrica, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ján Krnáč, ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Želovce konaných 15. novembra 2014, za účasti J. M., a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. R. **p r i j í m a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. novembra 2014 telefaxom doručená a 26. novembra 2014 predložením originálu doplnená sťažnosť Š. R. (ďalej len „sťažovateľ“), podľa § 59 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Želovce (ďalej len „obec“) konaných 15. novembra 2014 (ďalej aj „napadnuté voľby“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako kandidát na funkciu starostu obce získal v napadnutých voľbách 315 hlasov oprávnených voličov, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 42,74 % z celkového počtu odovzdaných platných hlasovacích lístkov pre voľby starostu obce (737). Za starostu obce bol s počtom odovzdaných hlasov 317 (43,01 %) zvolený J. M. (ďalej len „zvolený starosta“).

Sťažovateľ sťažnosťou podanou ústavnému súdu namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce a napáda zvolenie zvoleného starostu. Priebeh volieb opísal takto:

„A) Počas celého priebehu hlasovania došlo trikrát k použitiu prenosnej volebnej schránky, s ktorou boli vyslaní traja členovia MVK, pričom na takúto formu hlasovania sa použilo 66 hlasovacích lístkov a 66 obálok...“

Sťažovateľ disponuje informáciami, že počas druhého výjazdu s prenosnou volebnou schránkou, kedy sa okrem iného v dvoch prípadoch išlo k starému človeku na základe jeho požiadania, odvolili v jeho domácnosti nielen... žiadateľ o tento spôsob voľby, ale všetci členovia domácnosti, hoci k takémuto spôsobu voľby nemali... dôvody. Popísaným spôsobom mali voľby prebehnúť v rodine V. U..., kde malo odvoliť celkom päť členov domácnosti. Podobne sa tak udialo v rodine K. K... kde tiež volilo doma do prenosnej volebnej schránky viacero členov domácnosti, hoci prenosná volebná schránka bolo zo zdravotných dôvodov volaná iba k jednému členovi domácnosti.

Sťažovateľ poukazuje na fakt, že MVK nemá zaevidovaných 66 žiadostí na hlasovanie do prenosnej volebnej schránky...

B) Počas hlasovania vo volebnej miestnosti opakovane dochádzalo k situáciám, kedy voliči volili aj mimo priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov...

... preto... nebola zachovaná tajnosť hlasovania, ako jedna zo základných podmienok volieb upravená v čl. 30 ods. 3 Ústavy...

C) Sčítavania hlasov sa aktívne zúčastňovala E. P., zamestnankyňa Obecného úradu v Želovciach (matrikárka), ktorá nepôsobila ako členka MVK, zapisovateľka ani ako pozorovateľka. E. P. okrem iného otvorila prenosnú volebnú schránku..., manipulovala s hlasovacími lístkami a bola aktívna pri sčítaní... aj hlasov odovzdaných pre jednotlivých kandidátov na funkciu starostu obce...

Skutočnosť, že sa... zúčastnila sčítavania hlasovacích lístkov napriek tomu, že nemala mandát člena MVK, je... v rozpore s ustanovením § 37 zákona o voľbách...

D) Do sčítavania hlasov sa... zapojila aj zapisovateľka MVK M. J., ktorá aktívne sčítavala hlasy a manipulovala s hlasovacími hárkami.

Skutočnosť, že... sa zúčastnila sčítavania hlasovacích lístkov napriek tomu, že nemala mandát člena MVK, je... v rozpore s ustanovením § 37 zákona o voľbách...

E) Zapisovateľka MVK M. J. v čase medzi uzavretím volebnej miestnosti a podpísaním zápisnice o výsledku hlasovania vyšla niekoľkokrát von z priestorov volebnej miestnosti s tým, že telefonovala...

... Sťažovateľ ešte pred zverejnením priebežných výsledkov volieb dostal informáciu..., že má o 2 hlasy menej ako jeho protikandidát... pričom táto informácia sa neskôr potvrdila ako pravdivá.

F) ... niektorí členovia MVK mali pri sčítavaní hlasov kandidátov za starostu obce vo svojich rukách pero a až po upozornení... členky MVK A. K., že by nemali sčítavať hlasovacie lístky s perom v rukách, pretože veľmi ľahko by sa dal premeniť platný hlas na neplatný, zložili perá...

G) Pri sčítavaní hlasov... bol zmätok. Hlasovacie lístky sa prepočítavali trikrát, pričom pri druhom prepočítaní sa zistili nezrovnalosti v tom, že 5 hlasovacích lístkov, na ktorých bol zakrúžkovaný sťažovateľ, boli uložené pod hlasovacím lístkami na ktorých bola zakrúžkovaná... M. R. tak, ako keby k nim patrili...

Nakoľko pri ďalšom prepočítavaní sa fyzicky neodkontrolovali hlasovacie lístky, na ktorých mal byť zakrúžkovaný... J: M., existuje... odôvodnený predpoklad, že aj ďalšie hlasovacie lístky so zakrúžkovanými menami rôznych kandidátov mohli byť uložené pod hlasovacími lístkami, na ktorých bol zakrúžkovaný... J. M., čo by znamenalo, že hlasovacie lístky neboli prepočítané správne.

H) ... po skončení sčítavania hlasov MVK nezrákala a neporovnala počet použitých hlasovacích lístkov vo volebných schránkach s počtom vydaných obálok a so záznamami v zozname voličov, čo je porušením ustanovenia § 37 ods. 2 zákona o voľbách...“

Sťažovateľ pre účely preukázania pravdivosti uvedených skutočností označil v jednotlivých bodoch konkrétnych svedkov týchto udalostí.

V opísanom priebehu konania volieb sťažovateľ, argumentujúc rozsiahlou judikatúrou ústavného súdu, vidí porušenie čl. 30 ods. 1 prvej vety Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“), čl. 30 ods. 3 a 4 ústavy, ako aj porušenie § 30 ods. 13, § 31 ods. 4, § 36, § 37 ods. 2, 3 a 4 a § 41 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“).

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1) Voľby starostu obce Želovce konané dňa 15. novembra 2014 vyhlasuje za neplatné.

2) J. M. je povinný uhradiť právnemu zástupcovi Sťažovateľa... trovy právneho zastúpenia v sume 340,90 EUR na účet Advokátskej kancelárie Krnáč s. r. o... do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Keďže podľa názoru sťažovateľa existuje aj predpoklad, že pri „opätovnom sčítaní hlasov... by nastala nezhoda počtu hlasov v zápisnici o voľbách starostu obce so skutočným stavom“, v takomto prípade navrhuje „zrušiť rozhodnutie MVK v obci Želovce zapísané v zápisnici o výsledku volieb starostu obce Želovce konaných 15. 11. 2014 v časti týkajúcej sa starostu obce a súčasne vyhlásiť kandidáta s najvyšším počtom hlasov za starostu obce...“.

II.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a preskúmal, či návrh sťažovateľa spĺňa všeobecné a osobitné náležitosti podľa ustanovení § 20 ods. 1 a 2, § 59 a § 60 zákona o ústavnom súde a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd konštatuje, že jeho právomoc konať vo veci je daná v čl. 129 ods. 2 ústavy. Ďalej zistil, že sťažnosť podal kandidát, ktorý vo volebnom obvode získal najmenej 10 % hlasov voličov volebného obvodu, a sťažnosť bola podaná v 10-dňovej lehote podľa § 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ zároveň dostatočne určito uvádza, na základe akých skutočností došlo podľa jeho názoru k porušeniu pravidiel volieb vyplývajúcich z ústavy a zo zákona o voľbách. Na podporu svojich tvrdení priložil aj

listinné dôkazy a označil aj ďalšie dôkazy na tieto voľby sa vzťahujúce. Nemožno vylúčiť, že sťažovateľom namietané porušenie ústavy a zo zákona o voľbách ovplyvnilo výsledky volieb starostu obce a že pri dodržaní volebných pravidiel by bol za starostu zvolený sťažovateľ.

Keďže ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti nezistil žiadny relevantný dôvod na jej odmietnutie, podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde prijal sťažnosť na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2014